

Sepelvaltimoiden TT-tutkimus

(Tarvittaessa sydämen verenkierron PET-tutkimus)

Tietokonetomografialaitteella (TT) tehdään leikekuvauksia, joissa kuva muodostuu röntgensäteilyn avulla. Tästä syystä tutkimus ei sovellu raskaana oleville. Sepelvaltimoiden TT-tutkimuksen jälkeen osalle potilaista tehdään samalla käynnillä sydänlihaksen verenkierron positroniemissiotomografia eli PET-kuvaus. PET-kuvaus tehdään, mikäli TT-tutkimuksessa on nähty jatkoselvittelyä vaativia muutoksia.

PET-TT -kameran aukko on väljä (halkaisija noin 70 cm), joten ahtaanpaikankammosta kärsivät voidaan yleensä myös kuvata.

Tutkimuskäynnin kokonaiskesto esivalmisteluineen on noin 1,5-3 h (riippuen jatkotutkimuksen tarpeesta).

Valmistautuminen

Tutkimus tehdään varjoaineella, joten munuaisten toimintaa selvittävä laboratoriotutkimus (**P-Krea**) tulee olla otettuna ennen tutkimusta. Mikäli sinulla on tiedossa oleva munuaisten toiminnanvajaus, ota ystävällisesti yhteyttä tutkimukseen lähettävään yksikköön.

TT-tutkimuksen jälkeen tutkimusta voidaan jatkaa PET-kuvauksella. Noudata siis seuraavia ohjeita:

- Älä syö **tummaa suklaata** tutkimusta edeltävän päivän aamusta alkaen, muuten saa syödä normaalisti
- Älä juo **kahvia, teetä, kaakaota, kola- tai energiajuomia 24 tuntia** ennen tutkimusta (tutkimusta edeltävän päivän aamusta lähtien)
- **Älä tupakoi 6 tuntiin** ennen tutkimukseen tuloa (koskee myös muita nikotiinituotteita)
- Vältä **fyysistä räsitusta** tutkimuspäivänä sekä edellisenä iltana

HUOM! PET-kuvausta ei voida tehdä, mikäli olet juonut kahvia, teetä, kaakaota, kola- tai energiajuomia!

Jos olet allerginen röntgenvarjoaineelle, pyydämme kertomaan asiasta lähettävälle lääkärille ja ottamaan yhteyttä suorittavaan röntgenosastoon jo ennen tutkimuspäivää. Tutkimusta ei tehdä raskaana oleville naisille. Jos epäilet olevasi raskaana, ilmoita siitä henkilökunnalle ennen tutkimukseen tuloa.

Lääkitys

Diabeteksen hoidossa käytettäviä metformiinilääkkeitä ei tarvitse tauottaa ennen kuvausta. **Dipyridamoli-lääkityksestä** (esim. Persantin, Orisantin) tulee pitää **kahden vuorokauden tauko ennen tutkimusta. Pitkävaikutteisten metyyliksantiinien** käytössä tulee pitää 2-3 vrk tauko (esim. Aminocont, Retafyllin). Muut lääkkeenne voitte ottaa normaalisti.

Koska tutkimuksessa käytetään yleensä sepelvaltimoita laajentavaa nitraattia ja sydämen sykettä hidastavaa beetasalpaajaa, tuokaa mukanaanne tieto käyttämistänne lääkkeitä.

Tutkimuksen kulku

Jokainen tutkittava saa täytettäväkseen haastattelulomakkeen. Kuvauksen kulku käydään vielä etukäteen läpi ja harjoitellaan tutkimuksessa tarvittavaa lyhyttä hengityspidätystä.

- Sinulle asetetaan EKG-monitori ja kyynärvarren laskimoon kanyyli (tippa)
- Tutkimusta tekevä lääkäri annostelee sinulle tarvittaessa sydämen sykettä rauhoittavaa beetasalpaajaa ja saat juuri ennen kuvausta myös sepelvaltimoita laajentavaa nitrosuihketta
- Sydäntä kuvataan ensin ilman varjoainetta ja sitten kanyylin kautta annettavalla varjoaineella. Tutkimuksen onnistuminen edellyttää paikallaan pysymistä ja että noudatat sinulle annettavia hengitysohjeita. Röntgenhoitajalla ja lääkärillä on näkö- ja kuuloyhteys sinuun koko tutkimuksen ajan.
- Röntgenvarjoaine sisältää jodia ja se voi aiheuttaa hetkellisen lämmittävän tunteen kaikkialla kehossa, lisäksi suussa voi tuntua metallin makua. Tämä on normaalia eikä allerginen oire.
- Mikäli varjoainetutkimuksessa nähdään lisäselvitystä vaativia muutoksia, voidaan tarvittaessa tehdä PET-kuvaus. Kuvauksessa käytetään sydänlihaksen verenkiertoa lisäävää lääkeainetta (adenosiini), jonka avulla voidaan selvittää tietokonetomografiassa mahdollisesti todettujen sepelvaltimoahtaumien vaikutus sydämen verenvirtaukseen.
- Adenosiinin annostelun aikana saatat tuntea rintatuntemuksia ja – puristusta, joka häviää välittömästi lääkeaineen annon päätyttyä. Kuvauksen aikana lääkäri seuraa jatkuvasti sydänkäyrää ja verenpainetta.

Tutkimuksen jälkeen

Tutkimus ei edellytä jälkiseurantaa sairaalassa. Tutkimuksen jälkeen on hyvä juoda normaalia enemmän vettä, koska röntgenvarjoaine erittyy munuaisten kautta virtsarakkoon ja poistuu virtsan mukana. Jos kuitenkin huomaat jotakin erikoista voinnissasi, ota yhteyttä tutkimuspaikkaan tai päivystävään lääkäriin. Jodivarjoaineet erittyvät vähäisessä määrin äidinmaitoon, mutta niiden imeytyminen mahasuolikanavasta on hyvin vähäistä, joten imetystauko ei ole tarpeellinen.

Tutkimustulokset saat lähettävän osaston tai poliklinikan lääkäriltä.